

Projekt

z dnia 22 czerwca 2016 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W BRZESZCZACH**

z dnia 30 czerwca 2016 r.

**w sprawie: przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy dla
Gminy Brzeszcze na lata 2016-2021**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U z 2016r. poz. 446), art.6 ust.2 pkt 1 i ust.3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U z 2015r. poz. 1390) Rada Miejska w Brzeszczach uchwala:

§ 1. Przyjąć Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy dla gminy Brzeszcze na lata 2016-2021 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Brzeszcz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY DLA GMINY BRZESZCZE
NA LATA 2016-2021**

INSTYTUT BADAŃ I ANALIZ SPOŁECZNYCH „DIAGNOSIS”

LUSZOWICE, UL. GÓRNA 29A, 32-500 CHRZANÓW, E-MAIL: zespol_badawczy@wp.pl

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Podstawy prawne.....	4
3. Diagnoza przemocy w rodzinie.....	5
3.1. Analiza przemocy w rodzinie w kontekście danych instytucjonalnych	6
3.2. Analiza badań ankietowych przeprowadzonych wśród młodzieży szkolnej.....	7
3.2.1. Społeczno-demograficzne cechy badanej reprezentacji młodzieży szkolnej Gminy Brzeszcze.....	7
3.2.2. Relacje wewnątrzrodzinne badanej reprezentacji młodzieży szkolnej Gminy Brzeszcze.....	9
3.2.3. Przemoc w otoczeniu i doświadczeniu młodzieży	11
3.3. Badanie profesjonalistów wsparcia społecznego.	13
3.3.1. Charakterystyka badanej reprezentacji profesjonalistów wsparcia społecznego.	13
3.3.2. Postrzeganie przemocy przez profesjonalistów wsparcia społecznego.....	14
4. Metoda tworzenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Brzeszcze	19
5. Identyfikacja celu generalnego i priorytetów.	21
6. Wskaźniki realizacji	25
7. Harmonogram realizacji.....	28
8. Źródła finansowania.....	31
9. Monitoring i ewaluacja.....	34
10. Spis wykresów	36

1. Wstęp

Zjawisko przemocy w relacjach rodzinnych stanowi poważne wyzwanie dla samorządów lokalnych, które zgodnie z preambułą do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także podejmować działania służące zwiększaniu skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób (...), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Zgodnie z art.3 w/w ustawy osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się pomocy, w szczególności w formie:

- 1) poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego i socjalnego;
- 2) interwencji kryzysowej i wsparcia;
- 3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem, poprzez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną;
- 4) zapewnienia, na żądanie osoby dotkniętej przemocą, bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Art.6 w/w ustawy określa zadania własne gminy, w związku z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, do których należą:

1. tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
3. opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie
4. prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia

W Gminie Brzeszcze funkcjonuje system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, pomocy psychologicznej dla ofiar w rodzinie, pomocy prawnej, socjalnej dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych, oraz ścisłej współpracy instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem złożonym, przybierającym różne formy, w tym:

- przemocy fizycznej, obejmującej wszelkie działania, które wyrządzają ból i cierpienie fizyczne, np.: bicie, popychanie, kopanie, porzucenie w niebezpiecznej okolicy itp.,
- przemocy psychicznej, obejmującej działania krzywdzące, które wykorzystują mechanizmy procesów psychologicznych, np.: poniżanie, wyzywanie, stosowanie gróźb, naśmiewanie się z poglądów, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów
- przemocy seksualnej, polegającej na naruszaniu intymności pożycia, np.: wymuszanie pożycia, wymuszanie nieakceptowanych zachowań seksualnych, sadystyczne formy współżycia, narażanie dzieci na kontakt z pornografią i zachowaniami seksualnymi itp.,
- przemocy ekonomicznej, dotyczącej warunków materialnych, opierającej się zazwyczaj na uzależnieniu ofiary od statusu materialnego sprawcy, np.: niezaspokojenie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, itp.,
- przemocy zaniedbania, stosowanej najczęściej wobec dzieci.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem wieloaspektowym, dlatego pomoc rozpatrywana musi być w wielu wymiarach, tj. prawnym, psychologicznym, społecznym i moralnym.

2. Podstawy prawne

Program realizowany będzie w oparciu o następujące przepisy:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.),
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 poz.1390)
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015r. poz. 163 z późn.zm)
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 (Dz. U. z 2015r. poz. 1286),
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 ze zm.),
6. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj. Dz. U. z 2012r. poz. 788),

7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245),
8. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
9. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020

3. Diagnoza przemocy w rodzinie

W niniejszym raporcie przedstawiono wyniki badań nad przemocą domową. Badania diagnostyczne zakładały wykonanie diagnozy w trzech obszarach. Pierwszym obszarem, który został podany szczegółowej analizie badawczej, była skala i zakres przemocy instytucjonalnej. Dokonano analizy dokumentów zastanych m.in. sprawozdania realizacji zadań oraz innych działań podejmowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jak również działalność Zespołu Interdyscyplinarnego i jego zespołów roboczych.

Drugim obszarem, który pozostawał w kręgu zainteresowań badawczych było poznanie świadomości w badanym obszarze młodzieży szkolnej. Badaniu zostali poddani uczniowie szkół podstawowych oraz gimnazjalnych zamieszkali na terenie Gminy Brzeszcze. Przeprowadzona diagnoza opiera się na reprezentatywnych badaniach, prowadzonych wśród młodzieży szkolnej, w których wzięło udział łącznie 187 uczniów. Ogólnym, celem badania było zdiagnozowanie postrzegania przez młodzież szkolną zjawiska przemocy domowej oraz zidentyfikowanie na podstawie składanych deklaracji czy przemoc dotyczy młodzieży szkolnej i jeśli tak, to jaka to jest skala. Ponadto próbowano dokonać inwentaryzacji relacji wewnątrzrodzinnych. Celem uzyskania założonych celów zostało przeprowadzone badanie ankietowe, z wykorzystaniem ankiety internetowej CAWI.

Trzecim zbadanym obszarem, była diagnoza profesjonalistów wsparcia społecznego. Przedstawiciele instytucji gminnych w tym: pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej, pracowników oświaty i policji, poroszone o uzupełnienie internetowej ankiety CAWI. Celem badania było poznanie opinii przedstawicieli w/w zawodów czy spotykają się z zjawiskiem przemocy i jak często. Ogółem zostało przeprowadzonych 51 ankiet.

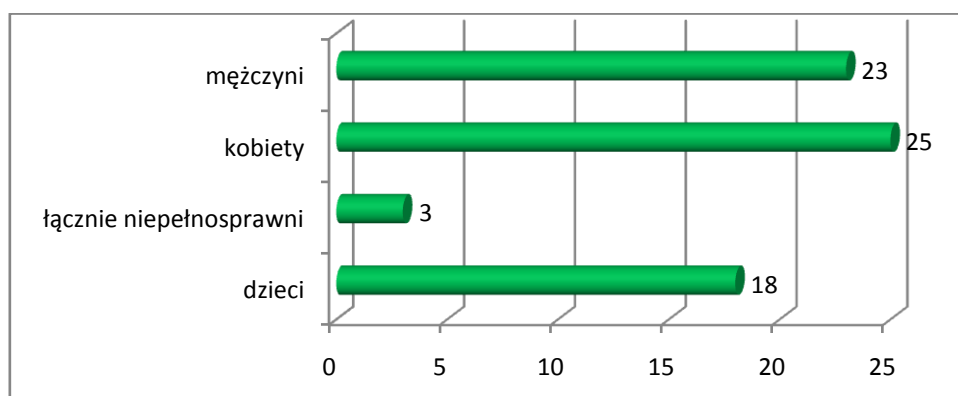
3.1. Analiza przemocy w rodzinie w kontekście danych instytucjonalnych

Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeszczach realizując zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy, w różnych jej formach współpracuje z: Policją, Sądem, Dyrektorami szkół i pedagogami szkolnymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. W celu realizacji zadań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w Gminie Brzeszcze uruchomiono gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i jego grup roboczych.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań w/w. podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2014 roku Zespół Interdyscyplinarny spotykał się 10 razy, a liczba powołanych grup roboczych wynosiła 21. Działaniami grup roboczych objęto łącznie 18 rodzin dotkniętych problemem przemocy. W skład rodzin wchodziło 66 osób, w tym 25 kobiet i 23 mężczyzn. Osobami doznającymi przemocy były również osoby starsze (4osoby) i niepełnosprawne (3 osoby). Pomocy udzielono 18 dzieciom.

Wykres 1. Liczba osób objęta działaniami grup roboczych w Gminie Brzeszcze w 2014 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OPS

Dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie w 2014 roku udzielono poradnictwa psychologicznego dla 9 osób, prawnego dla 13 osób, socjalnego dla 48 osób i zawodowego/rodzinnego dla 45 osób.

Ponadto OPS realizował program psychoedukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzający do zmiany wzorców zachowań, do którego przystąpiło 4 mężczyzn.

W 2014 roku 23 rodziny zostały objęte procedurą Niebieskie Karty (łącznie). Sporządzono 6 Niebieskich Kart A, 15 Niebieskich Kart C i 9 Niebieskich Kart D przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego. Zakończono 9 spraw w wyniku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy oraz 4 w wyniku braku zasadności podejmowania działań.

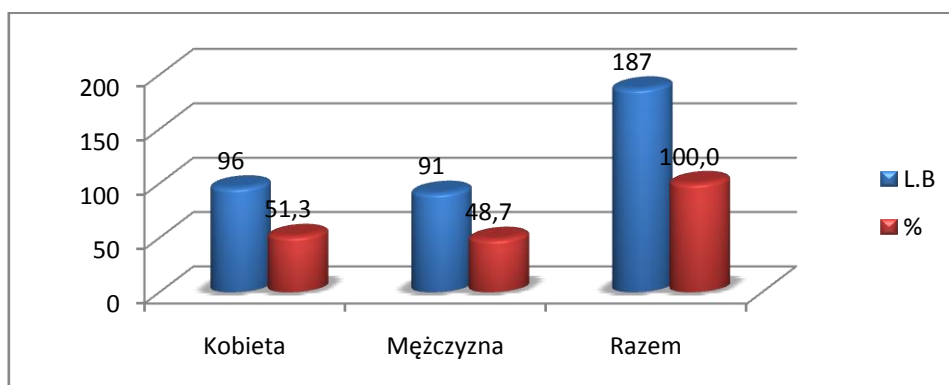
Pracownicy socjalni przekazali 3 informacje do Policji lub kuratorów sądowych o ponownym stosowaniu przemocy w rodzinie przez osoby uprzednio skazane za przemoc.

3.2. Analiza badań ankietowych przeprowadzonych wśród młodzieży szkolnej

3.2.1. Społeczno-demograficzne cechy badanej reprezentacji młodzieży szkolnej Gminy Brzeszcze.

Prezentowana diagnoza opiera się na reprezentatywnych badaniach, prowadzonych w szkołach wśród uczniów szkół podstawowych oraz gimnazjów realizujących obowiązek szkolny na obszarze Gminy Brzeszcze. Ankiety CAWI zostały rozdysponowane wśród uczniów w/w placówek oświatowych – udział w badaniu miał charakter dobrowolny. Analiza udzielonych odpowiedzi wskazuje, że 187 uczniów wyraziło chęć udziału w badaniu.

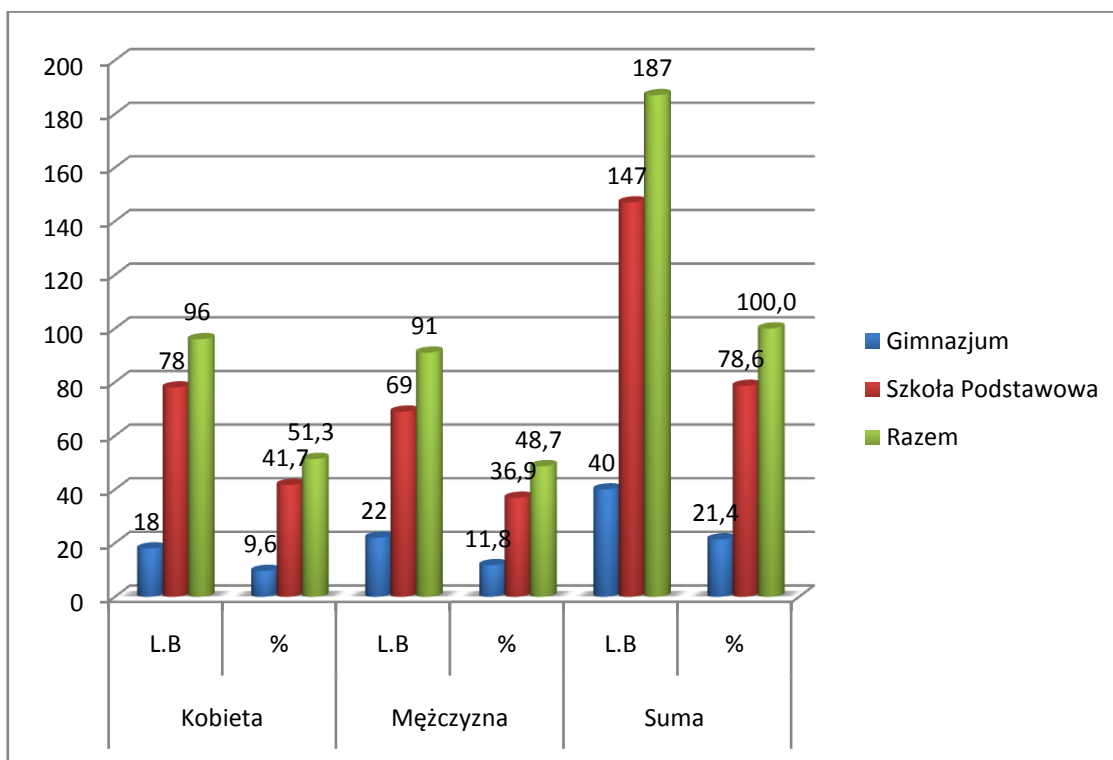
Wykres 2. Udział procentowy reprezentatywnej młodzieży szkolnej szkół podstawowych oraz gimnazjum w Gminie Brzeszcze wg płci

Źródło: Opracowanie własne

Analiza ankiet CAWI przeprowadzona wśród młodzieży szkolnej wskazuje, że wśród badanej zbiorowości 51,3% stanowiły dziewczęta, a 48,7% to chłopcy.

Wykres 3. Udział procentowy reprezentatywnej młodzieży szkolnej szkół podstawowych oraz gimnazjum w Gminie Brzeszcze

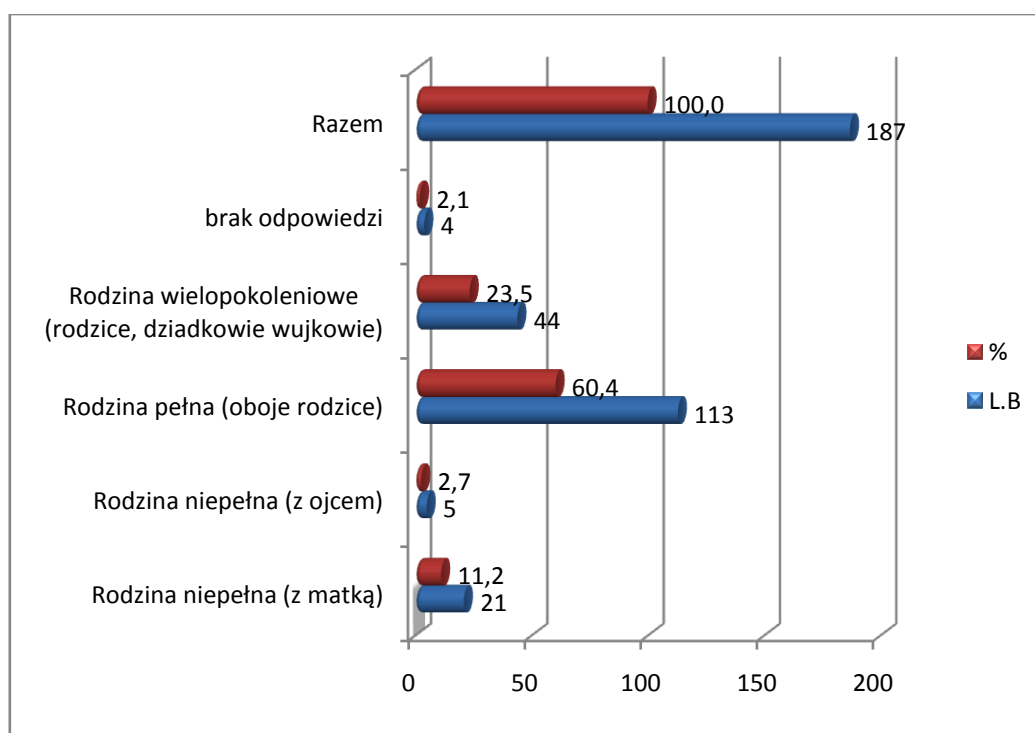

Źródło: Opracowanie własne

W przeprowadzonym badaniu ankietowym uczniowie o płci damskiej szkół podstawowych stanowili 78,0%, zaś uczniowie szkół gimnazjalnych 18,0% w badanej zbiorowości uczniów. Natomiast chłopcy, którzy uczestniczyli w badaniu odbywający obowiązek szkolny w szkole podstawowej stanowili 69,0, zaś uczniowie gimnazjum stanowili 22,0%.

Kolejnym obszarem analizy była struktura rodziny badanej młodzieży szkolnej. Analiza 187 ankiet CAWI wskazała, że dominowały rodziny pełne z obojgiem rodziców, które stanowiły w badanej zbiorowości 60,4%. Rodziny wielopokoleniowe w badanej zbiorowości stanowiły 23,5%, rodziny niepełne z matką stanowiły 11,2 %, a rodziny niepełne z ojcem stanowiły 2,7% ogółu badanej zbiorowości.

Wykres 4. Struktura rodziny badanej młodzieży szkolnej w Gminie Brzeszcze

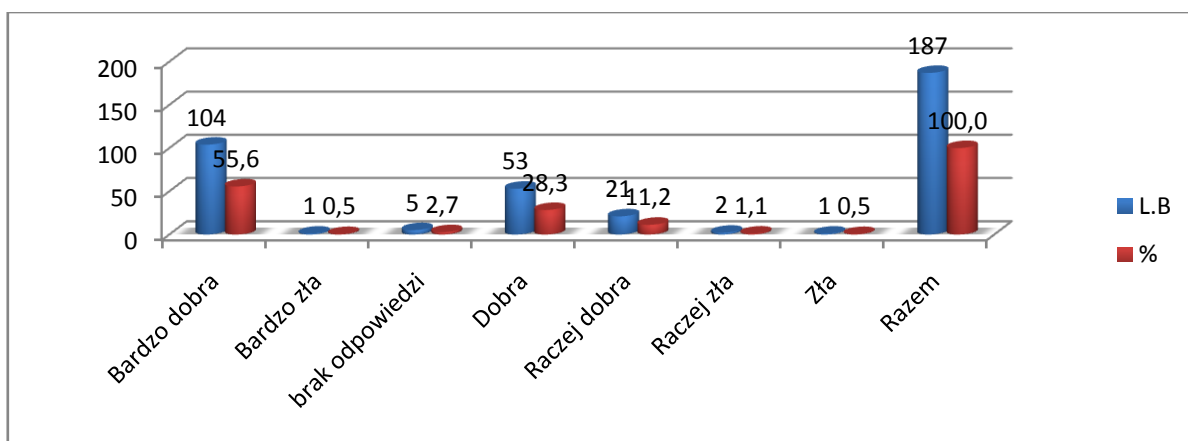
Źródło: Opracowanie własne

3.2.2. Relacje wewnątrzrodzinne badanej reprezentacji młodzieży szkolnej Gminy Brzeszcze.

Reprezentatywne badania wśród młodzieży szkolnej z wykorzystaniem kwestionariusza CAWI pozwoliły ustalić relacje rodzinne między badaną młodzieżą, a dorosłymi członkami rodziny. Ze względu na fakt, że istnieje ścisły związek pomiędzy relacjami rodzinnymi, panującą atmosferą rodzinną, a występowaniem szeroko rozumianego zjawiska społecznego jakim jest przemoc domowa podjęto próbę identyfikacji relacji rodzinnych.

Pierwsze pytanie jakie zostało zadane badanej zbiorowości, to określenie atmosfery jaka panuje w domu rodzinnym. Zadane pytanie miało charakter pytania zamkniętego. Badani zatem mieli możliwość określenia atmosfery w domu jako: bardzo dobra, dobra, raczej dobra, raczej zła, zła, bardzo zła.

Wykres 5. Jak oceniasz atmosferę panującą w domu?

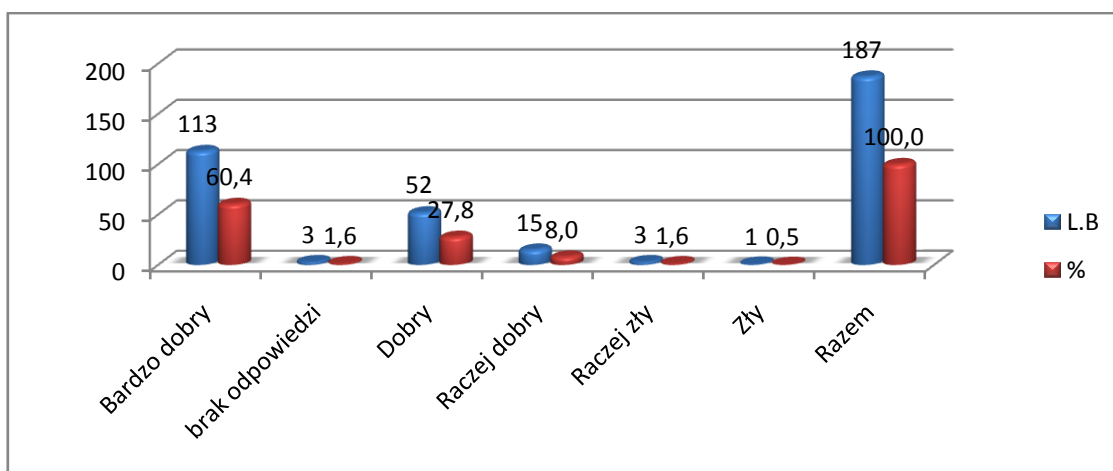

Źródło: Opracowanie własne

Zdecydowana większość badanej młodzieży (55,6%) określiła atmosferę w domu jak bardzo dobrą. Atmosferę jako dobrą w badaniu zadeklarowało 28,3% badanej zbiorowości. Trzecią najczęściej udzielaną odpowiedzią była odpowiedź wskazująca, że atmosfera w rodzinie jest raczej dobra (11,2%). Analiza materiału badawczego wskazała, że tylko nie liczni określili atmosferę w domu jako raczej złą.

Kolejnym pytaniem, które zostało zadane celem określenia relacji w rodzinie było pytanie o kontakt z rodzicami. Pytanie zadano w następującej formie: „Jak oceniasz swój kontakt z rodzicami?” Również w tym przypadku zastosowano pytanie zamknięte. Badany miał możliwość określenia kontaktu z rodzicami jako: bardzo dobry, dobry, raczej dobry, zły, raczej zły, bardzo zły.

Wykres 6. Jak oceniasz swój kontakt z rodzicami, jako?

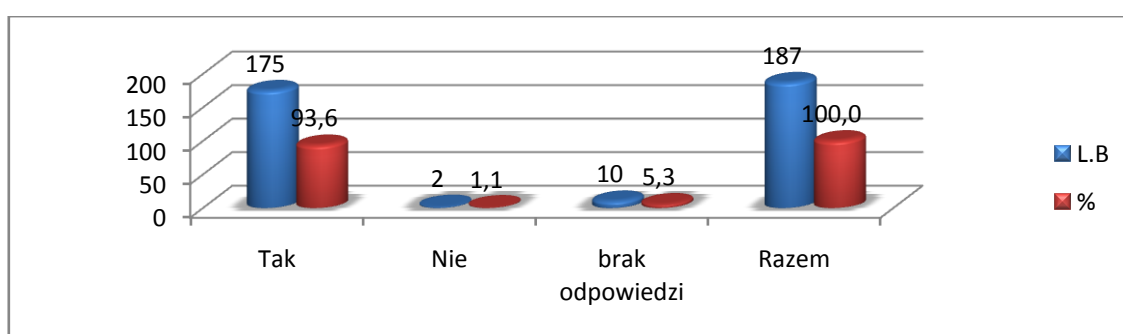

Źródło: Opracowanie własne

Udzielone odpowiedzi przez uczniów szkół podstawowych oraz gimnazjalnych wskazały w zdecydowanej większości określił swój kontakt z rodzicami jako bardzo dobry (60,4%). Uczniowie, którzy określili w badaniu kontakt z rodzicami jako dobry stanowili 27,8% badanej zbiorowości, zaś 8,0% badanych wskazało, że mają raczej dobry kontakt z rodzicami. Negatywne oceny wskazujące na raczej zły, zły oraz bardzo zły stanowiły nieliczne odpowiedzi udzielone przez badaną młodzież.

Na pytanie o poczucie bezpieczeństwa wśród rodziny, w szkole oraz poza szkołą na terenie gminy. Wśród badanych 93,6% odpowiedziało, że czuje się bezpiecznie wśród rodziny.

Wykres 7. Czy czujesz się bezpiecznie wśród rodziny?

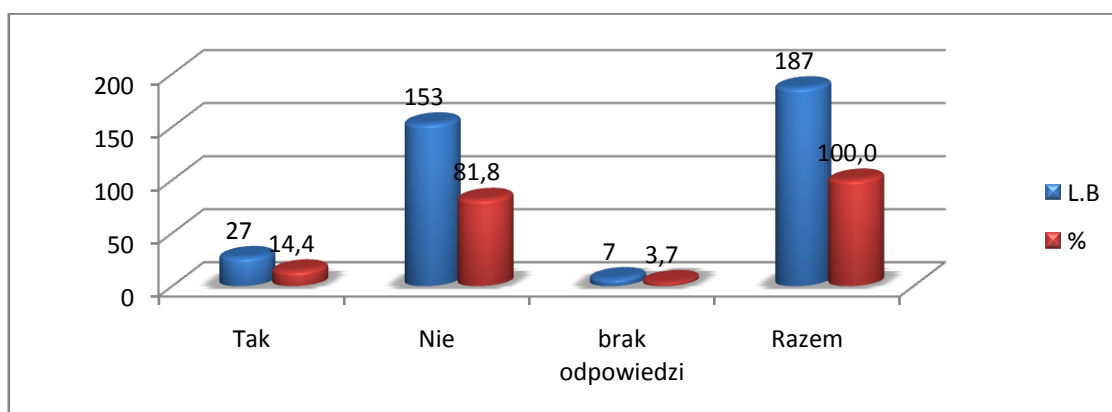

Źródło: Opracowanie własne

3.2.3 Przemoc w otoczeniu i doświadczeniu młodzieży

Celem badania było poznanie opinii młodzieży na temat przemocy, a także ich doświadczeń z nią związanych. Młodzież została więc zapytana czy doznaje przemocy.

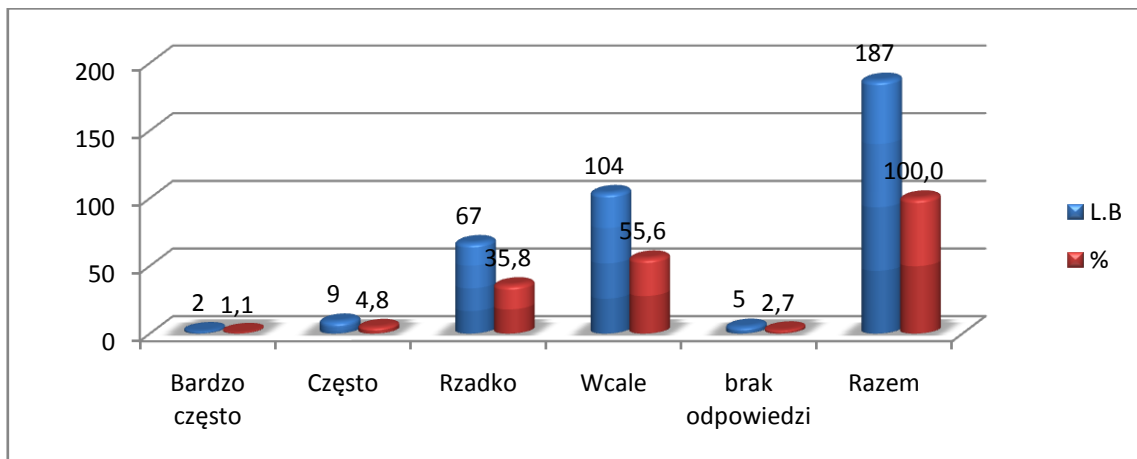
Wykres 8. Czy doświadczyłeś/łaś przemocy w Twojej rodzinie?

Źródło: Opracowanie własne

Największa grupa badanych (81,8%) wyraziła opinię negatywną na zadane pytanie, zaś 14,4% udzieliło odpowiedzi twierdzącej, 3,7% badanych odmówiło udzielenia odpowiedzi.

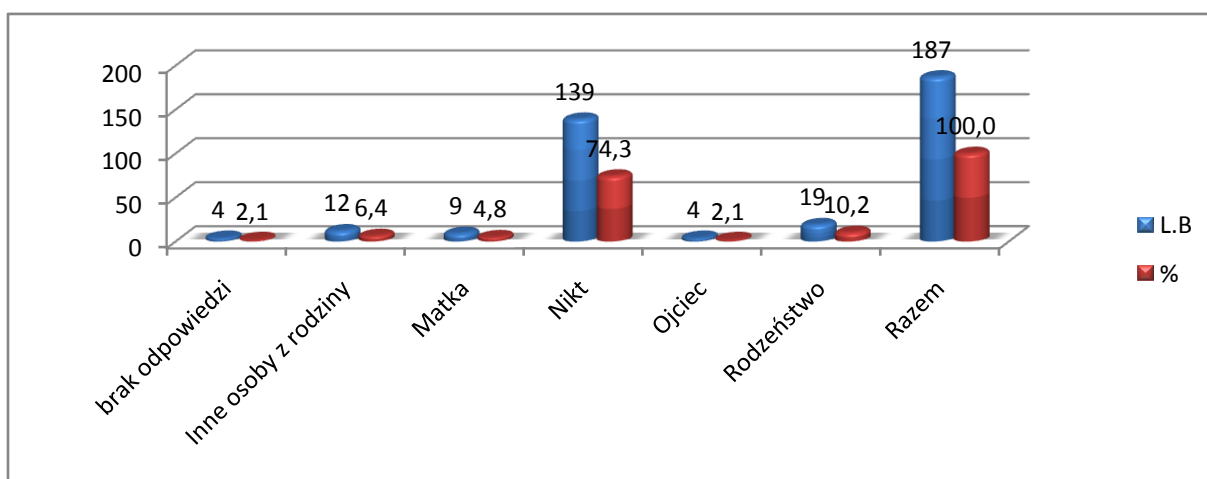
Wykres 9. Czy często doznajesz przemocy w rodzinie?

Źródło: Opracowanie własne

Młodzieży zadano także pytanie o częstotliwość doznawanej przemocy. 55,6% badanych zadeklarował w trakcie badania, że nie doznaje przemocy, rzadko 35,6,18%, zaś często 4,8%.

Wykres 10. Wskaż formy doznanej przez Ciebie przemocy

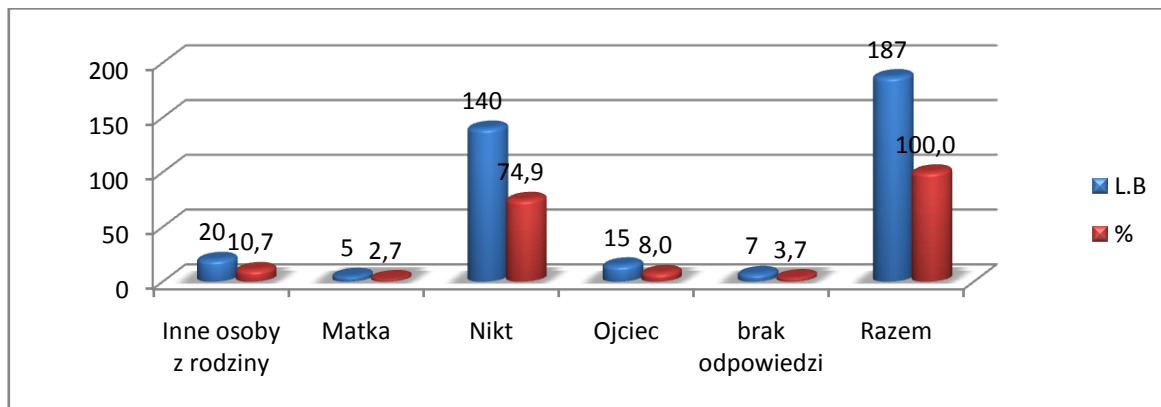

Źródło: Opracowanie własne

Młodzież wskazała, że najczęstszą formą przemocy której doznają jest przemoc fizyczna – 11,8% oraz psychiczna 6,4%. Natomiast 75,4% uznało, że pytanie ich nie dotyczy, gdyż nie doznają przemocy domowej.

Zdaniem młodzieży szkolnej, najczęściej sprawcą przemocy w rodzinie są inne osoby z rodziny (10,7%), oraz ojciec (8,0%), matka (2,7%). 74,9% badanej młodzieży udzieliło odpowiedzi, że w ich rodzinie żaden z członków nie jest sprawcą przemocy domowej.

Wykres 11. Kto był sprawcą przemocy w twojej rodzinie?

Źródło: Opracowanie własne

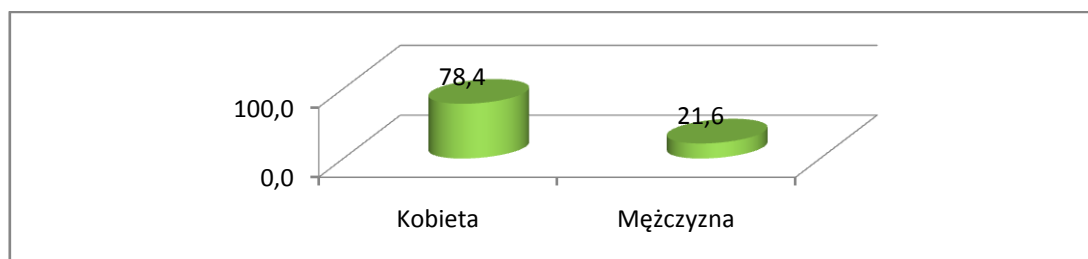
3.3. Badanie profesjonalistów wsparcia społecznego.

Szczegółowa analiza wyników badań ankietowych CAWI.

3.3.1. Charakterystyka badanej reprezentacji profesjonalistów wsparcia społecznego.

Grupa badanych składała się z 51 osób. Wśród badanych profesjonalistów występowała dominacja płci damskiej.

Wykres 12. Płeć badanych

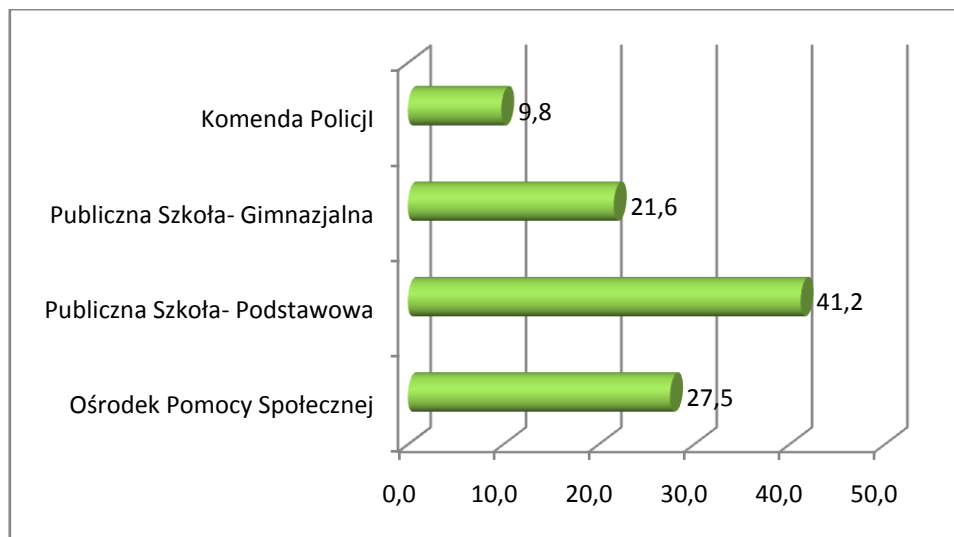

Źródło: Opracowanie własne

Kobiety w badanej zbiorowości stanowiły 78,4%, zaś mężczyźni stanowili 21,6%. Badani najczęściej reprezentowali placówki oświatowe - nauczyciele gimnazjum stanowili 21,6% badanej zbiorowości. Nauczyciele szkół podstawowych stanowili 41,2%. Natomiast

pracownicy Policji 9,8%. Pracownicy pomocy społecznej, którzy uczestniczyli w badaniu stanowili 27,5%.

Wykres 13. Miejsce pracy respondentów

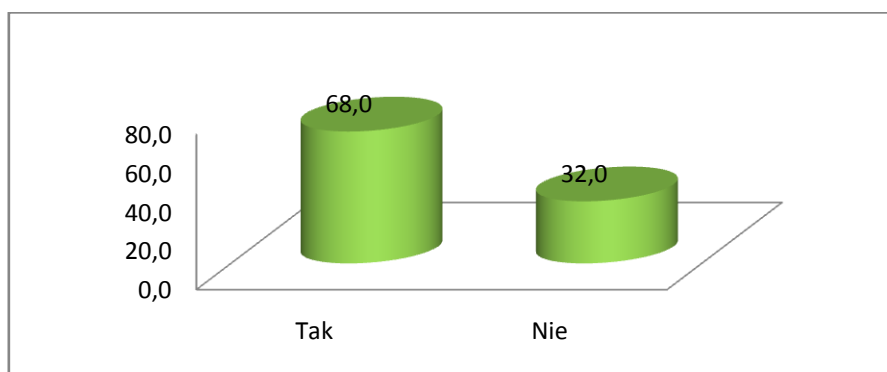
Źródło: Opracowanie własne

3.3.2. Postrzeganie przemocy przez profesjonalistów wsparcia społecznego.

Celem badania było poznanie opinii profesjonalistów na temat przemocy, a także ich doświadczeń zawodowych z nią związanych.

Pierwszym pytaniem, które zostało zadane przedstawicielom służb wsparcia społecznego, było pytanie „Czy w wykonywanej pracy zawodowej spotykają się z przypadkami przemocy domowej?”. Rozkład udzielonych odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

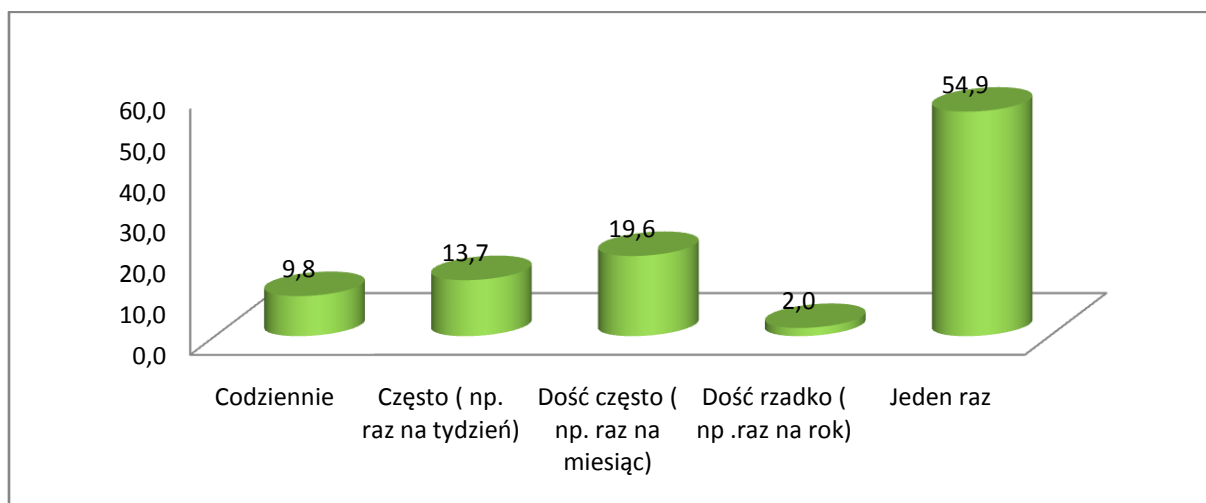
Wykres 14. Czy Pan(i) w wykonywanej pracy zawodowej spotyka się z przypadkami przemocy w rodzinie?

Źródło: Opracowanie własne

Równie ciekawe odpowiedzi uzyskano na pytanie „Jaką częstotliwość zachowań uznaje Pan(i) za przemoc?” Przedstawiciel badanych instytucji w przeważającej większości uznali, że zachowaniem przemocowym jest wystąpienie przemocy jeden raz (54,9%).

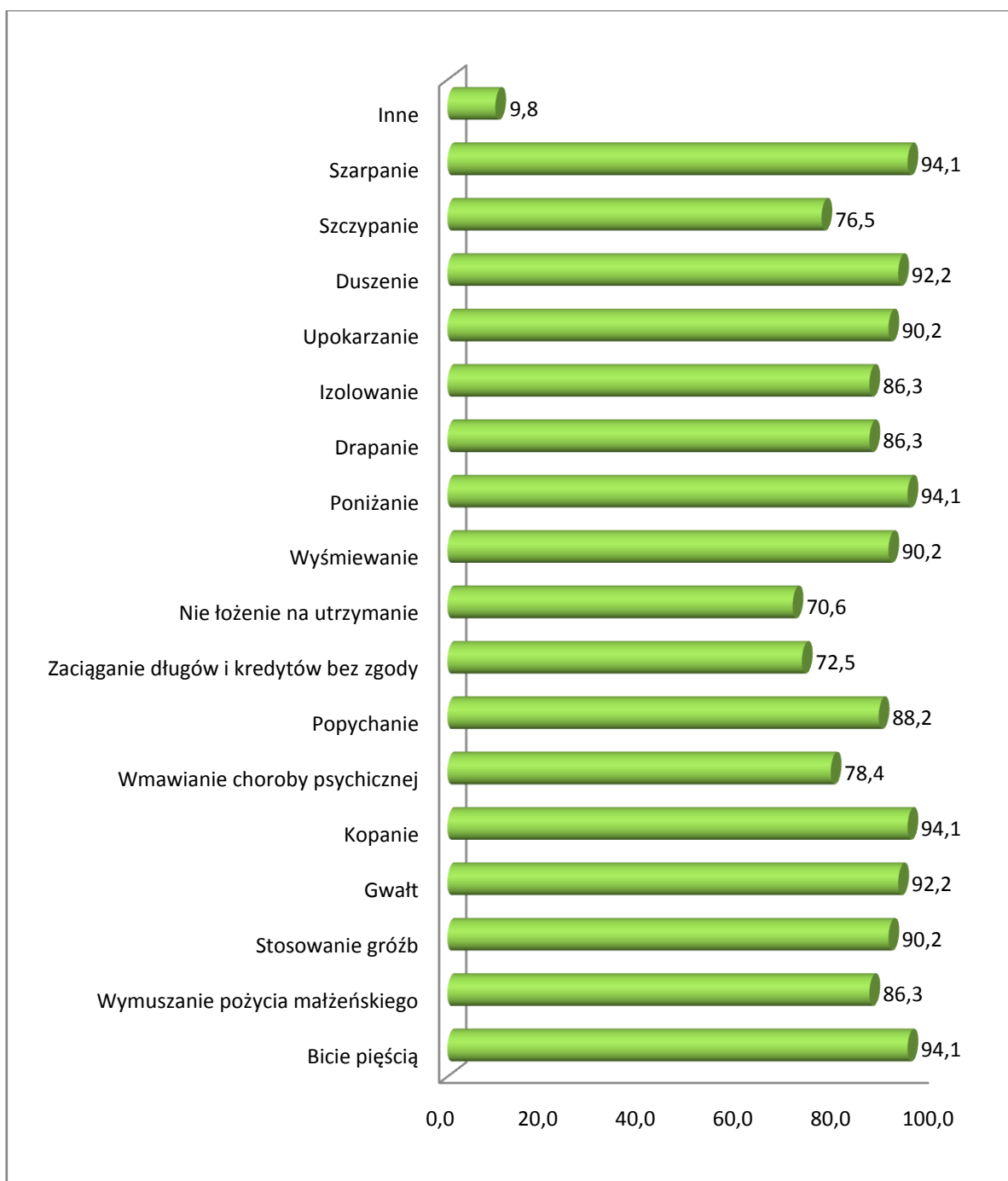
Wykres 15. Jaką częstotliwość zachowań uznaje Pan(i) za przemoc?

Źródło: Opracowanie własne

Na pytanie o rodzaj zachowań przemocowych, profesjonaliści odpowiadali najczęściej, że zachowania przemocowe to stosowanie gróźb, gwałt, kopanie, wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie i szarpanie.

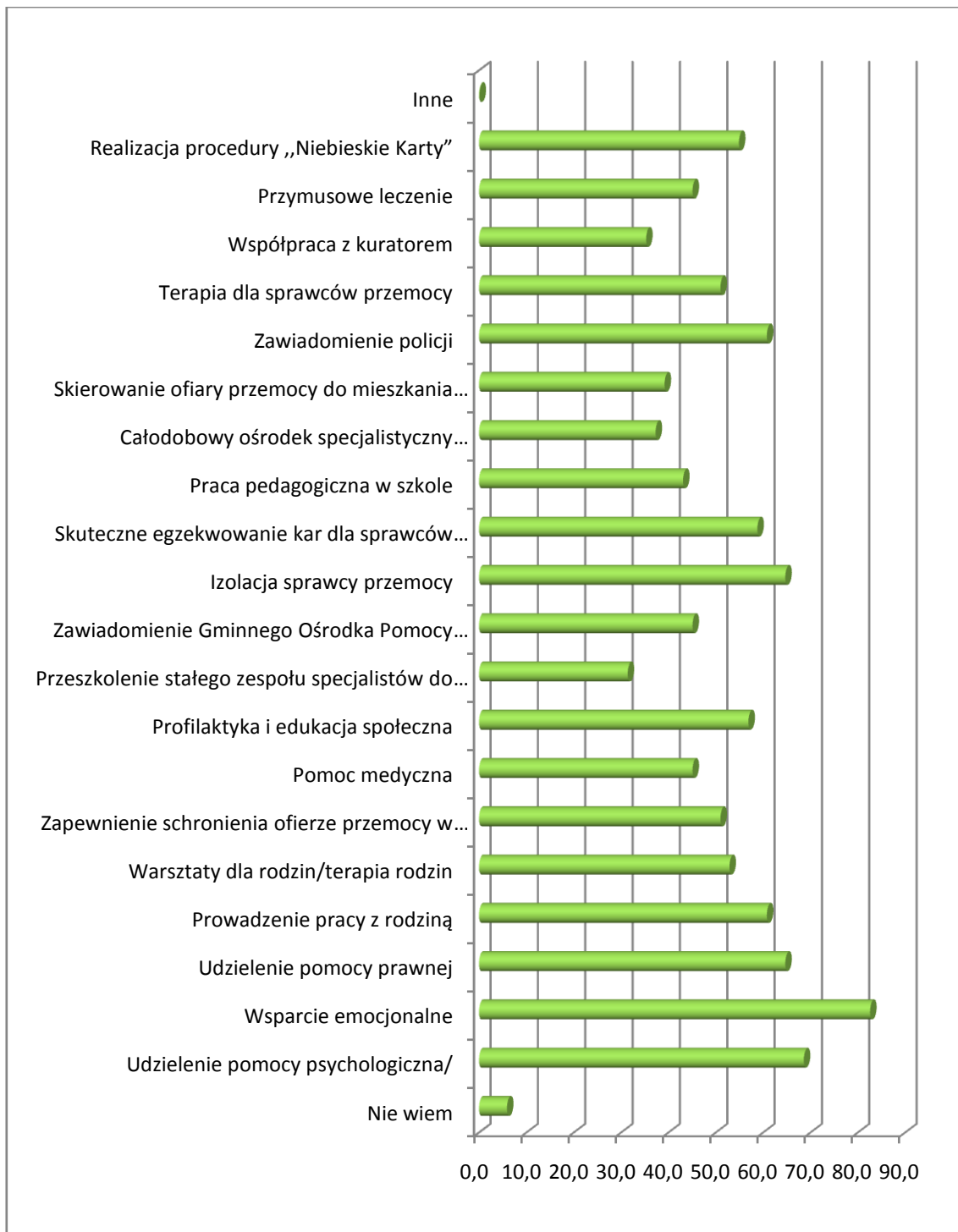
Wykres 16. Jakie według Pana(i) zachowanie można uznać za zachowanie przemocowe?

Źródło: Opracowanie własne

Na pytanie dotyczące skutecznych działań w pomocy osobom doznającym przemocy, udzielano najczęściej odpowiedzi: wsparcie emocjonalne, izolacja sprawcy przemocy, zawiadomienie policji, udzielenie pomocy psychologicznej.

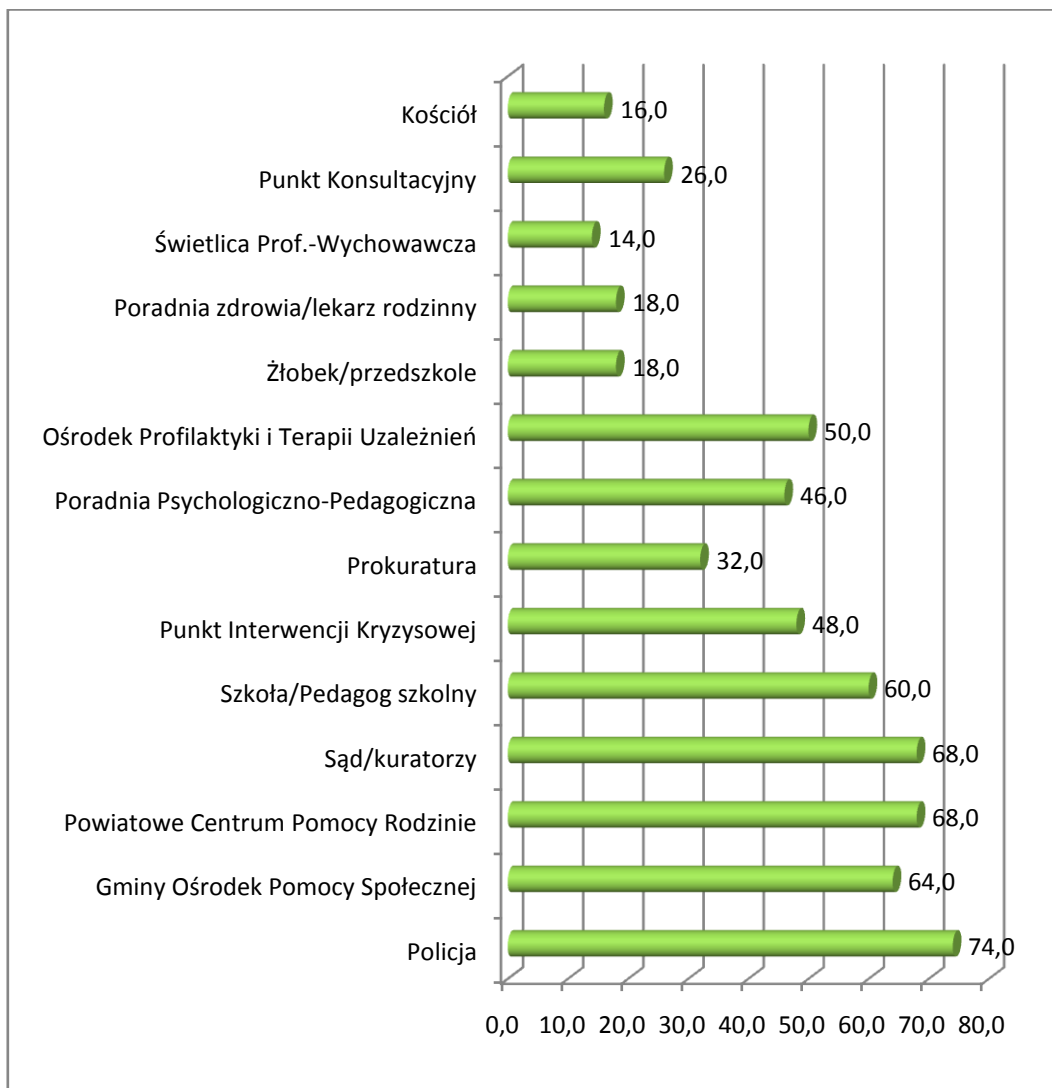
Wykres 17. Jakie są Pan(i) zdaniem najbardziej skuteczne działania w pomocy ofiarom przemocy w rodzinie?

Źródło: Opracowanie własne

Profesjonaliści wsparcia społecznego widzą potrzebę współpracy z innymi służbami w celu lepszego przeciwdziałania przemocy w rodzinie (92,2%). Na pytanie o konkretne instytucje, z którymi można nawiązać ową współpracę, odpowiadano najczęściej: PCPR, Policja, Sąd.

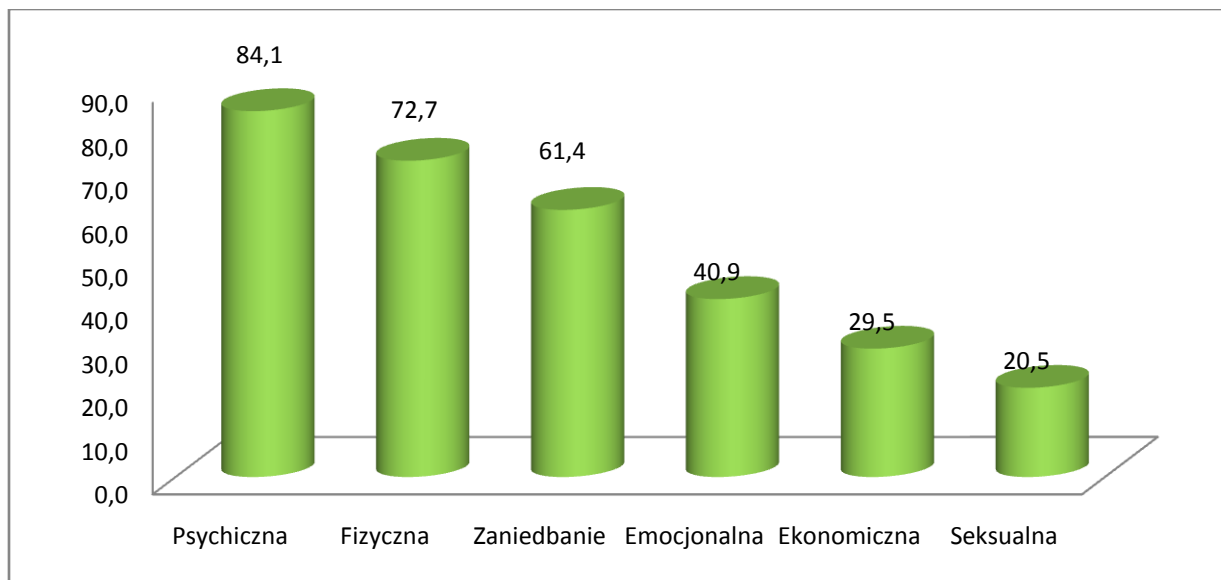
Wykres 18. Z jakimi instytucjami widzi Pan(i) potrzebę nawiązania współpracy?

Źródło: Opracowanie własne

Rodzaj zdiagnozowanej przemocy w toku działań zawodowych profesjonalistów wsparcia społecznego, to głównie przemoc psychiczna i fizyczna.

Wykres 19. Rodzaj zdiagnozowanej przemocy w toku działań zawodowych?

Źródło: Opracowanie własne

4. Metoda tworzenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Brzeszcze

Przy tworzeniu Programu przeciwdziałania przemocy w gminie wybrano metodę MAPS (Metodę Aktywnego Planowania) z elementami ZOPP (Planowanie Projektu Zintegrowane na Cel) jako najbardziej odpowiednich dla efektywnego i wielokierunkowego przygotowania kierunków polityki społecznej. Planowanie społeczne oparte na metodzie MAPS i ZOPP bazuje na bezpośrednich wynikach diagnozy społecznej gminy oraz przedstawicieli instytucji gminnych oraz wiedzy ekspertów. Niemniej główną metodą tworzenia kierunków działania polityki społecznej były analizy dokumentów.

Proces konstruowania głównych kierunków polityki społecznej gminy przebiegał według omówionych poniżej czterech etapów:

- 1. Diagnoza przemocy w środowisku lokalnym** - której celem było zidentyfikowanie głównych grup problemów i kwestii społecznych w gminie w oparciu o wyniki badania ankietowego oraz dostępne analizy dotyczące przemocy i uporządkowanie ich w związki przyczynowo – skutkowe.

2. **Analiza głównych celów programu** - które umożliwiły wskazanie celów i ich wzajemnej zależności zgodnie z kryterium „cel – środek do jego osiągnięcia”. Celowi Generalnemu przypisano kierunki działań oraz wskazano tzw. przedsięwzięcia, które stanowią podstawę do realizacji Programu.
3. **Określenie wskaźników realizacji** - które umożliwiły wskazanie stopnia realizacji założonych celów Programu. Wskaźniki zostały określone liczbowo oraz procentowo. Założono, iż wskaźniki realizacji wskazują zakładaną wartość do osiągnięcia w horyzoncie czasowym do 2021 roku. Monitoring i ewaluacja stopnia realizacji będą dokonywane przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej, na podstawie zarządzenia Dyrektora. Program będzie obowiązywał do 2016, a pierwsza cenzura ewaluacyjna zostanie dokonana w 2017 roku.

W celu usprawnienia lektury programu w rozdziale „planowanie społeczne (...)” zastosowano technikę używaną w tego typu dokumentach, polegającą na szeregowym identyfikowaniu konkretnego przedsięwzięcia. Sposób oznaczania struktury celów, kierunków i przedsięwzięć w programie (...) ukazuje schemat:

CEL GENERALNY	KIERUNEK DZIAŁAŃ 1	PRZEDSIĘWZIĘCIE 1
		PRZEDSIĘWZIĘCIE 2
	KIERUNEK DZIAŁAŃ 2	PRZEDSIĘWZIĘCIE 1
		PRZEDSIĘWZIĘCIE 2
	KIERUNEK DZIAŁAŃ 3	PRZEDSIĘWZIĘCIE 1
		PRZEDSIĘWZIĘCIE 2

5. Identyfikacja celu generalnego i priorytetów.

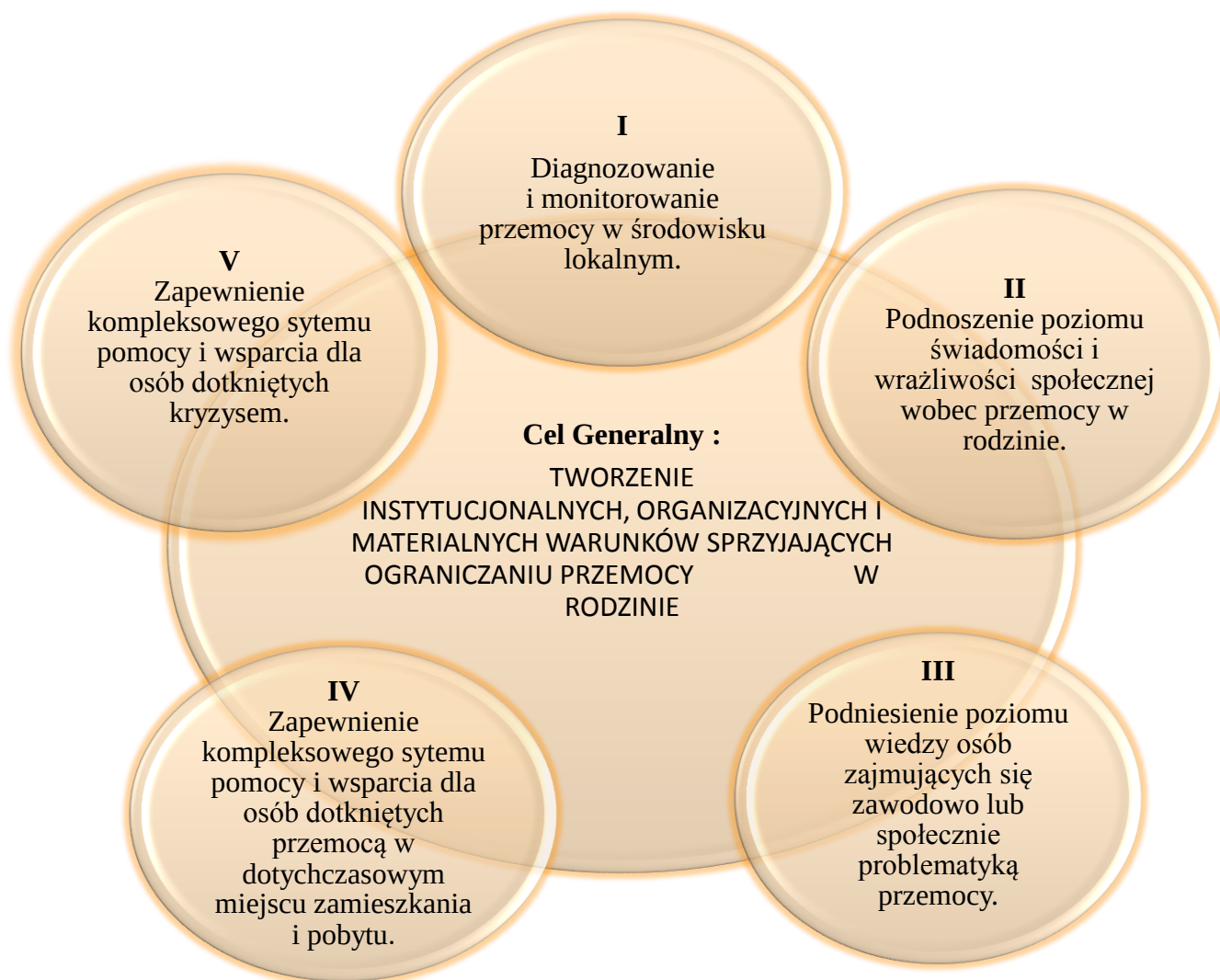
Diagnoza problemów i zjawisk społecznych, przesłanki i dyrektywy płynące z różnych poziomów planowania i zarządzania rządowego i samorządowego oraz cel generalny są podstawą wyznaczania priorytetów powyższego programu w zakresie lokalnej polityki społecznej.

Wyniku przeprowadzonych analiz oraz konsultacji przyjęto za cel generalny:

CEL GENERALNY:

**TWORZENIE INSTYTUCJONALNYCH,
ORGANIZACYJNYCH I MATERIALNYCH
WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH
OGRANICZANIU PRZEMOCY W RODZINIE**

Diagnoza zjawiska przemocy oraz wyznaczony cel generalny Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy stanowiły podstawę wyznaczania priorytetów, na których koncentrowane będą działania do roku 2021.

CEL GENERALNY TWORZENIE INSTYTUCJONALNYCH, ORGANIZACYJNYCH I MATERIALNYCH WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH OGRANICZANIU PRZEMOCY W RODZINIE	KIERUNEK DZIAŁANIA		Przedsięwzięcia	
	K1	Diagnozowanie i monitorowanie przemocy w środowisku lokalnym.	P1	Opracowanie diagnozy przemocy w środowisku lokalnym w oparciu o analizę wtórną danych zastanych (desk research).
			P2	Przeprowadzenie badania ankietowego CAWI.
			P3	Cykliczny monitoring zjawiska przemocy w środowisku lokalnym
	K2	Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie.	P1	Prowadzenie zajęć edukacyjno-informacyjnych wśród mieszkańców gminy.
			P2	Opracowywanie i publikowanie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy i instytucji udzielających pomocy (plakaty, ulotki, broszury).
			P3	Realizacja działań profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą domową.
			P4	Organizowanie alternatywnych (aktywnych) form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą domową, we współpracy z Ośrodkiem Kultury i szkołami
			P5	Współpraca ze związkami wyznaniowymi, kościołem w zakresie przeciwdziałania przemocy
	K3	Podniesienie poziomu wiedzy osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.	P1	Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy – realizacja superwizji
			P2	Zapewnienie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.
			P3	Kontynuacja działalności Zespołu Interdyscyplinarnego celem odbywania specjalistycznych konsultacji i dokonywania wyboru skutecznych rozwiązań, w szczególnie trudnych sytuacjach.
	K4	Zapewnienie kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w dotychczasowym miejscu zamieszkania i pobytu.	P1	Realizacja specjalistycznego poradnictwa (psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, prawne itp.)
			P2	Realizacja pracy socjalnej z ofiarami przemocy.
			P3	Zapewnienie bezpiecznego schronienia rodzinom dotkniętych przemocą.
			P4	Realizacja opracowanej jednolitej procedury postępowania podczas interwencji kryzysowej wobec osoby doznającej przemocy.
			P5	Realizacja pomocy psychologicznej dla dzieci i młodzieży – ofiar i świadków przemocy w rodzinie (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna)

		<i>Zapewnienie kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych kryzysem</i>	P1	Realizacja pracy socjalnej dla osób/rodzin w kryzysie.
			P2	Zapewnienie rodzinom dostępu do mediacji.
			P3	Edukacja w zakresie skutecznych sposobów w zakresie rozwiązywania konfliktów (dla "pomagaczy").
			P4	Realizacja warsztatów mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy w zakresie wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym

6. Wskaźniki realizacji

K1	Diagnozowanie i monitorowanie przemocy w środowisku lokalnym.		
Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	Wartość kumulatywna 2016-2021(LB)	Źródło weryfikacji
Opracowanie diagnozy przemocy w środowisku lokalnym w oparciu o analizę wtórną danych zastanych (desk research).	Liczba przeprowadzonych diagnoz	2	Badania własne OPS
Przeprowadzenie badania ankietowego CAWI.	Liczba przeprowadzonych badań ankietowych	2	Badania własne OPS
Cykliczny monitoring zjawiska przemocy w środowisku lokalnym	Liczba przeprowadzonych badań ewaluacyjnych	4	Badania własne OPS

K2	Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie		
Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	Wartość kumulatywna 2016-2021(LB)	Źródło weryfikacji
Prowadzenie zajęć edukacyjno-informacyjnych wśród mieszkańców gminy.	Liczba przeprowadzonych zajęć	10	sprawozdanie ze spotkań/prelekcji i/lub lista obecności
Opracowywanie i publikowanie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy i instytucji udzielających pomocy	Liczba publikacji online i/lub drukowanych	12	zrzut ze strony www i/lub wydruk
Realizacja działań profilaktycznych mających na celu udzielanie specjalistycznej pomocy w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą domową.	Liczba przeprowadzonych zajęć	35	sprawozdanie z zajęć i/lub lista obecności
Organizowanie alternatywnych (aktywnych) form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą domową, we współpracy z Ośrodkiem Kultury i szkołami	Liczba wydarzeń o charakter integracyjnym i/lub sportowych skierowanych do rodzin zagrożonych przemocą	5	sprawozdanie
Współpraca ze związkami wyznaniowymi, kościołem w zakresie przeciwdziałania przemocy	Liczba zawartych porozumień	1	sprawozdanie

K3	Podniesienie poziomu wiedzy osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.		
<i>Nazwa Działania</i>	<i>Wskaźnik/Produkt pomiaru celu</i>	<i>Wartość kumulatywna 2016-2021(LB)</i>	<i>Źródło weryfikacji</i>
Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy – realizacja superwizji	Liczba przeprowadzonych spotkań z ekspertem/doradcą	5	sprawozdanie z zajęć i/lub lista obecności
Zapewnienie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.	Liczba przeprowadzonych szkoleń	10	sprawozdanie
Kontynuacja działalności Zespołu Interdyscyplinarnego celem odbywania specjalistycznych konsultacji i dokonywania wyboru skutecznych rozwiązań, w szczególnie trudnych sytuacjach.	Liczba przeprowadzonych spotkań zespołu interdyscyplinarnego Liczba rodzin objęta działaniem zespołu	45 100	sprawozdanie

K4	Zapewnienie kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w dotychczasowym miejscu zamieszkania i pobytu.		
<i>Nazwa Działania</i>	<i>Wskaźnik/Produkt pomiaru celu</i>	<i>Wartość kumulatywna 2016-2021(LB)</i>	<i>Źródło weryfikacji</i>
Realizacja specjalistycznego poradnictwa (psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, prawne itp.	Liczba Punktów Informacji, Wsparcia i Pomocy dla osób dotkniętych przemocą Liczba osób objęta wsparciem Punktu	1 175	sprawozdanie i/lub lista obecności
Realizacja pracy socjalnej z ofiarami przemocy.	Liczba osób objęta pracą socjalną	60	sprawozdanie i/lub lista obecności
Zapewnienie bezpiecznego schronienia rodzinom dotkniętych przemocą.	Liczba mieszkań/pomieszczeń wspieranych dla osób doświadczających przemocy	2	sprawozdanie
Realizacja opracowanej jednolitej procedury postępowania podczas interwencji kryzysowej wobec osoby doświadczającej przemocy	Liczba interwencji	10	sprawozdanie
Realizacja pomocy psychologicznej i/lub pedagogicznej dla dzieci i młodzieży – ofiar i świadków przemocy w rodzinie.	Liczba rodzin z dziećmi objęta pomocą psychologiczną i/lub pedagogiczną	20	sprawozdanie i/lub lista obecności

K5	Zapewnienie kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych kryzysem		
Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	Wartość kumulatywna 2016-2021(LB)	Źródło weryfikacji
Realizacja pracy socjalnej dla osób/rodzin w kryzysie	Liczba osób objętych pracą socjalną	30	sprawozdanie
Zapewnienie rodzinom dostępu do mediacji	Liczba osób/rodzin objętych mediacjami	30	sprawozdanie
Edukacja w zakresie skutecznych sposobów w zakresie rozwiązywania konfliktów (dla „pomagaczy”)	Liczba przeprowadzonych spotkań	10	sprawozdanie
Realizacja warsztatów mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy w zakresie wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	Liczba przeprowadzonych warsztatów	35	sprawozdanie

7. Harmonogram realizacji

K1	Diagnozowanie i monitorowanie przemocy w środowisku lokalnym.						
Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	ROK REALIZACJI					
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Opracowanie diagnozy przemocy w środowisku lokalnym w oparciu o analizę wtórną danych zastanych (desk research).	Liczba przeprowadzonych diagnoz	-	-	X	-	-	X
Przeprowadzenie badania ankietowego CAWI.	Liczba przeprowadzonych badań ankietowych	-	X	-	-	X	-
Cykliczny monitoring zjawiska przemocy w środowisku lokalnym	Liczba przeprowadzonych badań ewaluacyjnych	X	X	X	X	X	X

K2	Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie						
Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	ROK REALIZACJI					
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prowadzenie zajęć edukacyjno-informacyjnych wśród mieszkańców gminy.	Liczba przeprowadzonych zajęć	X	X	X	X	X	X
Opracowywanie i publikowanie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy i instytucji udzielających pomocy	Liczba publikacji online i/lub drukowanych	X	X	X	X	X	X
Realizacja działań profilaktycznych mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą domową.	Liczba przeprowadzonych zajęć	X	X	X	X	X	X
Organizowanie alternatywnych (aktywnych) form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą domową, we współpracy z Ośrodkiem Kultury i szkołami	Liczba wydarzeń o charakter integracyjnym i/lub sportowych skierowanych do rodzin zagrożonych przemocą	X	X	X	X	X	X
Współpraca ze związkami wyznaniowymi, kościołem w zakresie przeciwdziałania przemocy	Liczba zawartych porozumień	X	X	X	X	X	X

K3		Podniesienie poziomu wiedzy osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.					
Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	ROK REALIZACJI					
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy-realizacja superwizji	Liczba przeprowadzonych spotkań z ekspertem/doradcą	X	X	X	X	X	X
Zapewnienie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.	Liczba przeprowadzonych szkoleń	X	X	X	X	X	X
Kontynuacja działalności Zespołu Interdyscyplinarnego celem odbywania specjalistycznych konsultacji i dokonywania wyboru skutecznych rozwiązań, w szczególnie trudnych sytuacjach.	Liczba przeprowadzonych spotkań zespołu interdyscyplinarnego Liczba rodzin objęta działaniem zespołu	X	X	X	X	X	X

K4		Zapewnienie kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w dotychczasowym miejscu zamieszkania i pobytu.					
Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	ROK REALIZACJI					
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Realizacja specjalistycznego poradnictwa (psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, prawne itp.	Liczba Punktów Informacji, Wsparcia i Pomocy dla osób dotkniętych przemocą Liczba osób objęta wsparciem punktu	X	X	X	X	X	X
Realizacja pracy socjalnej z ofiarami przemocy.	Liczba osób objęta pracą socjalną	X	X	X	X	X	X
Zapewnienie bezpiecznego schronienia rodzinom dotkniętych przemocą.	Liczba mieszkań/pomieszczeń wspieranych dla osób doznających przemocy	X	X	X	X	X	X
Realizacja opracowanej jednolitej procedury postępowania podczas interwencji kryzysowej wobec osoby doznającej przemocy	Liczba interwencji	X	X	X	X	X	X
Realizacja pomocy psychologicznej dla dzieci i młodzieży – ofiar i świadków przemocy w rodzinie (PPP)	Liczba rodzin z dziećmi objęta pomocą psychologiczną	X	X	X	X	X	X

K5	Zapewnienie kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych kryzysem						
Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	ROK REALIZACJI					
		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Realizacja pracy socjalnej z osobami/rodzinami w kryzysie	Liczba osób/rodzin objętych pracą socjalną	X	X	X	X	X	X
Zapewnienie rodzinom dostępu do mediacji	Liczba rodzin objętych mediacjami	X	X	X	X	X	X
Edukacja w zakresie skutecznych sposobów w zakresie rozwiązywania konfliktów (dla „pomagaczy”)	Liczba przeprowadzonych spotkań/szkoleń	X	X	X	X	X	X
Realizacja warsztatów mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy w zakresie wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	Liczba przeprowadzonych warsztatów	X	X	X	X	X	X

8. Źródła finansowania

K1	Diagnozowanie i monitorowanie przemocy w środowisku lokalnym.		
	Nazwa działania	Podmioty odpowiedzialne	Źródło finansowania
	Opracowanie diagnozy przemocy w środowisku lokalnym w oparciu o analizę wtórną danych zastanych (desk research).	Urząd Gminy, OPS,	Budżet gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
	Przeprowadzenie badania ankietowego CAWI.	OPS, szkoły, Zespół Interdyscyplinarny	Budżet gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
	Cykliczny monitoring zjawiska przemocy w środowisku lokalnym	OPS, Zespół Interdyscyplinarny	Budżet gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej

K2	Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie		
	Nazwa działania	Podmioty odpowiedzialne	Źródło finansowania
	Prowadzenie zajęć edukacyjno-informacyjnych wśród mieszkańców gminy.	OPS	Budżet gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
	Opracowywanie i publikowanie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy i instytucji udzielających pomocy (plakaty, ulotki, broszury).	OPS	Budżet gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
	Realizacja działań profilaktycznych mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą domową.	OPS	Budżet gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
	Organizowanie alternatywnych (aktywnych) form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą domową, we współpracy z Ośrodkiem Kultury i szkołami	Urząd Gminy, OPS, szkoły, Ośrodek Kultury	Budżet gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
	Współpraca ze związkami wyznaniowymi, kościołem w zakresie przeciwdziałania przemocy	OPS, Parafie	Budżet gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej

K3	Podniesienie poziomu wiedzy osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.		
	Nazwa działania	Podmioty odpowiedzialne	Źródło finansowania
	Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.	OPS	Budżet gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
	Zapewnienie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.	OPS, Zespół Interdyscyplinarny	Budżet gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
	Kontynuacja działalności Zespołu Interdyscyplinarnego celem odbywania specjalistycznych konsultacji i dokonywania wyboru skutecznych rozwiązań, w szczególnie trudnych sytuacjach.	OPS, Zespół Interdyscyplinarny	Budżet gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej

K4	Zapewnienie kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w dotychczasowym miejscu zamieszkania i pobytu.		
	Nazwa działania	Podmioty odpowiedzialne	Źródło finansowania
	Realizacja specjalistycznego poradnictwa (psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, prawne itp.)	OPS, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Budżet gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
	Realizacja pracy socjalnej z ofiarami przemocy.	OPS	Budżet gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
	Zapewnienie bezpiecznego schronienia rodzinom dotkniętych przemocą.	OPS	Budżet gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
	Realizacja opracowanej jednolitej procedury postępowania podczas interwencji kryzysowej wobec osoby doznającej przemocy	OPS	Budżet gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
	Realizacja pomocy psychologicznej dla dzieci i młodzieży – ofiar i świadków przemocy w rodzinie (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna)	PPP	Budżet gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej

K5	Zapewnienie kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych kryzysem		
	Nazwa działania	Podmioty odpowiedzialne	Źródło finansowania
	Realizacja pracy socjalnej z osobami/rodzinami w kryzysie	OPS, Zespół Interdyscyplinarny,	Budżet gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
	Zapewnienie rodzinom dostępu do mediacji	OPS, Zespół Interdyscyplinarny,	Budżet gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
	Edukacja w zakresie skutecznych sposobów w zakresie rozwiązywania konfliktów (dla "pomagaczy").	OPS, Zespół Interdyscyplinarny,	Budżet gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej

Realizacja warsztatów mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy w zakresie wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	OPS, Zespół Interdyscyplinarny,	Budżet gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
--	---------------------------------	--

9. Monitoring i ewaluacja

Monitoring to systematyczne określanie dynamiki zmian danego zjawiska. Monitoring rozumiany jest jako proces systematycznego zbierania i analizowania danych ilościowych i jakościowych dotyczących prowadzonych działań, wdrażanych projektów tak w aspekcie finansowym jak i rzeczowym. Jego celem jest zapewnienie zgodności realizacji programu z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i wytyczonymi celami.

Monitoring i ewaluacja zapisów programowych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych.

Ewaluacja jest częścią procesu podejmowania decyzji, który to polega na wydawaniu opinii o wartości działania poprzez systematyczne, jawne zbieranie i analizowanie o nim informacji w odniesieniu do przyjętych celów, kryteriów i wartości. Ewaluację programu należy rozumieć jako systematyczne zbieranie informacji na temat działań, charakterystyki i efektów programu, poprawy jej skuteczności oraz/lub wsparcia procesu decyzyjnego dotyczącego przyszłego programowania¹.

Cele prowadzenia ewaluacji można ująć w czterech zasadniczych punktach:

1. kontrola nad działaniem władz publicznych oraz zwiększanie przejrzystości tych działań,
2. zwiększanie skuteczności i efektywności projektów i programów podejmowanych przez sektor publiczny;
3. kształtowanie kierunków i priorytetów działalności sektora publicznego,
4. poznawanie mechanizmów programów i projektów².

Realizacja działań przewidzianych w celach powyższego dokumentu odbywać się będzie, w ramach kompetencji poszczególnych komórek organizacyjnych gminy. Potwierdzeniem osiągnięcia wskaźników realizacji działań, będzie coroczne sprawozdanie z realizacji programu. Elementami skutecznego monitoringu i ewaluacji będą przede wszystkim:

¹ T. Kierzkowski, Ocena (ewaluacja) programów i projektów o charakterze społeczno-gospodarczym w kontekście przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, Warszawa 2002, s. 19–20.

² Tamże, str. 11

– **Zespół wdrażający program:**

Zespół powinien zostać powołany przez Burmistrza odrębnym zarządzeniem, a w jego skład mogą wejść m.in.: Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej, Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego oraz inne osoby wskazane przez Burmistrza.

– **Roczna ocena wdrażania programu:**

Zespół wdrażający program winien się zbierać przynajmniej raz w roku w celu oceny poziomu wdrożenia poszczególnych celów i kierunków działań zawartych w niniejszym dokumencie. Zespół powinien przedstawić swoją ocenę Burmistrzowi i Radzie, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań, np. programów celowych

Monitoring programu dokonywany będzie przez pracownika OPS oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego.

10. Spis wykresów

Wykres 1. Liczba osób objęta działaniami grup roboczych w Gminie Brzeszcze w 2014 roku.....	6
Wykres 2. Udział procentowy reprezentatywnej młodzieży szkolnej szkół podstawowych oraz gimnazjum w Gminie Brzeszcze wg płci	7
Wykres 3. Udział procentowy reprezentatywnej młodzieży szkolnej szkół podstawowych oraz gimnazjum w Gminie Brzeszcze	8
Wykres 4. Struktura rodziny badanej młodzieży szkolnej w Gminie Brzeszcze	9
Wykres 5. Jak oceniasz atmosferę panującą w domu?	10
Wykres 6. Jak oceniasz swój kontakt z rodzicami, jako?	10
Wykres 7. Czy czujesz się bezpiecznie wśród rodziny?	11
Wykres 8. Czy doświadczyłeś/łaś przemocy w Twojej rodzinie?	11
Wykres 9. Czy często doświadczasz przemocy w rodzinie?	12
Wykres 10. Wskaż formy doznanej przez Ciebie przemocy	12
Wykres 11. Kto był sprawcą przemocy w twojej rodzinie?	13
Wykres 12. Płeć badanych	13
Wykres 13. Miejsce pracy respondentów	14
Wykres 14. Czy Pan(i) w wykonywanej pracy zawodowej spotyka się z przypadkami przemocy w rodzinie?	15
Wykres 15. Jaką częstotliwość zachowań uznaje Pan(i) za przemoc?	15
Wykres 16. Jakie według Pana(i) zachowanie można uznać za zachowanie przemocowe?	16
Wykres 17. Jakie są Pan(i) zdaniem najbardziej skuteczne działania w pomocy ofiarom przemocy w rodzinie?	17
Wykres 18. Z jakimi instytucjami widzi Pan(i) potrzebę nawiązania współpracy?	18
Wykres 19. Rodzaj zdiagnozowanej przemocy w toku działań zawodowych?	19

UZASADNIENIE

Uzasadnienie do projektu uchwały Rady Miejskiej w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy dla gminy Brzeszcze na lata 2016-2021.

Zgodnie z art.6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Gmina Brzeszcze w roku 2010 przyjęła uchwałą Rady Miejskiej Gminny System Przeciwdziałania Przemocy. Miało to miejsce w oparciu o pierwotną ustawę o przeciwdziałaniu przemocy z 2005r., która zobowiązywała gminy do tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zmiana ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określiła jako zadanie dla gmin – opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach systemu przeciwdziałania przemocy. To jedno słowo „program” a nie „system” było powodem odrzucenia na wstępnym etapie oceny merytorycznej wniosku konkursowego zgłoszonego w konkursie ogłoszonym przez MPRIPS w 2015 i 2016r. Ponadto obowiązujący do tej pory dokument nie zawiera wskaźników, ram finansowych i harmonogramu realizacji.

Proponowana zmiana tego dokumentu dostosowuje go również do zapisów Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy na lata 2014-2020.